

II List Piotra

Rozdział 2

FALSZYWI PROROCY I NAUCZYCIELE

Falszywi nauczyciele

2:1	G1096 V-2ADI-3P Ἐγένοντο Egenonto Stali się	G1161 CONJ δὲ de zaś	G2532 CONJ καὶ kai i	G5578 N-NPM ψευδοπροφῆται pseudoprofetai fałszywi prorocy	G1722 PREP ἐν en wśród	G3588 T-DSM τῷ to —	G2992 N-DSM λαῷ, lao, ludu,	G5613 ADV ὥς hos jak	G2532 CONJ καὶ kai i
	G1722 PREP ἐν en wśród	G4771 P-2DP ὕμιν hymin was	G1510 V-FDI-3P ἔσονται esontai będą	G5572 N-NPM ψευδοδιδάσκαλοι, pseudodidaskaloi, fałszywi nauczyciele,	G3748 R-NPM οἵτινες hoitines którzy	G3919 V-FAI-3P παρεισάξουσιν pareisaksusin potajemnie wprowadzą		G139 N-APF αἰρέσεις haireseis podziały	
	G684 N-GSF ἀπωλείας, apoleias, niszczące,	G2532 CONJ καὶ kai i	G3588 T-ASM τὸν ton [Tego],	G59 V-AAP-ASM ἀγοράσαντα agorasanta który wykupił	G846 P-APM αὐτοῦς autus ich	G1203 N-ASM δεσπότην despoten Władcę	G720 V-PNP-NPM ἀρνούμενοι, arnumenoi, wypierając,	G1863 V-PAP-NPM ἐπάγοντες epagontes przynosząc	
	G1438 F-3DPM ἑαυτοῖς heautois sobie samym	G5031 A-ASF ταχινῇν tachinen nagle	G684 N-ASF ἀπόλειαν· apoleian; całkowite zniszczenie.		2:2	G2532 CONJ καὶ kai A	G4183 A-NPM πολλοὶ polloi wielu	G1811 V-FAI-3P ἐξακολουθήσουσιν eksakoluthesusin będzie podążać za	G846 P-GPM αὐτῶν auton ich
	G3588 T-DPF ταῖς tais —	G766 N-DPF ἀσελγείαις, aselgeiais, nieokiełznanym pożądaniem,		G1223 PREP δι’ di’ przez	G3739 R-APM οὓς hus których	G3588 T-NSF ἡ he —	G3598 N-NSF ὁδὸς hodos droga	G3588 T-GSF τῆς tes —	G225 N-GSF ἀληθείας aletheias prawdy
	G987 V-FPI-3S βλασφημηθήσεται· blasfemethesetai; zostanie oczerniona.		2:3	G2532 CONJ καὶ kai I	G1722 PREP ἐν en w	G4124 N-DSF πλεονεξία pleoneksia chciwości	G4112 A-DPM πλαστοῖς plastois fałszywymi	G3056 N-DPM λόγοις logois słowami	G4771 P-2AP ὕμᾱς hymas was
	G1710 V-FDI-3P ἐμπορεύσονται· emporeusontai; przehandlują;	G3739 R-DPM οἷς hois co [do nich]		G3588 T-NSN τὸ to —	G2917 N-NSN κρίμα krima sąd	G1597 ADV ἐκπαλαι ekpalai od dawna	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G691 V-PAI-3S ἀργεῖ, argei, jest beczynny,	G2532 CONJ καὶ kai a
	G3588 T-NSF ἡ he —	G684 N-NSF ἀπόλεια apoleia zguba	G846 P-GPM αὐτῶν auton ich	G3756 PRT-N οὐ u nie	G3573 V-PAI-3S νυστάζει. nystadzei. drzemie.				

¹⁾ w zn. "pojawił się".

²⁾ lub "pseudoprorocy".

³⁾ lub "stronnictwa zguby", "zgubne herezje".

⁴⁾ [Jud 1:4](#)

⁵⁾ lub "mówić się będzie z wyrzutami, będzie wyszydzona, będzie się obrażać, będzie się bluźnić".

Nauka z przeszłości

2:4	G1487 COND εἰ ei Jeśli	G1063 CONJ γάρ gar bowiem	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2316 N-NSM Θεός Theos Bóg	G32 N-GPM ἄγγελλον angelon zwiastunów,	G264 V-AAP-GPM ἁμαρτησάντων hamartasanton kiedy zgrzeszyli	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G5339 V-ADI-3S ἐφείσατο, efeisato, oszczędził,	
	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G4577 N-DPM σειροῖς seirois [w] łańcuchach	G2217 N-GSM ζόφου zofu mroku	G5020 V-AAP-NSM ταρταρώσας tartarosas Tartaru	G3860 V-AAI-3S παρέδωκεν paredoken wydał	G1519 PREP εἰς eis na	G2920 N-ASF κρίσιν krisin sąd	G5083 V-PPP-APM τηρουμένων, terumenus, strzeżonych,	2:5
	G2532 CONJ καὶ kai i	G744 A-GSM ἀρχαίου archaiou starożytnego	G2889 N-GSM κόσμου kosmu świata	G3756 PRT-N οὐκ uk nie	G5339 V-ADI-3S ἐφείσατο, efeisato, oszczędził,	G235 CONJ ἀλλὰ alla ale	G3590 A-ASM ὄγδοον ogdoon [jako] ósmego,	G3575 N-PRI Νῶε Noe Noego	
	G1343 N-GSF δικαιοσύνης dikaiosynes sprawiedliwości	G2783 N-ASM κήρυκα keryka herolda	G5442 V-AAI-3S ἐφύλαξεν, efylaksen, ustrzegł,	G2627 N-ASM κατακλυσμὸν kataklysmon [do] powodzi	G2889 N-DSM κόσμῳ kosmo świata	G765 A-GPM ἀσεβῶν asebon bezbożnych	G1863 V-AAP-NSM ἐπάξας, epaksas, doprowadziwszy,		
2:6	G2532 CONJ καὶ kai i	G4172 N-APF πόλεις poleis miasta	G4670 N-GPN Σοδόμων Sodomon Sodomy	G2532 CONJ καὶ kai i	G1116 N-GSF Γομόρρας Gomorras Gomory	G5077 V-AAP-NSM τεφρώσας tefrosas spopieliwszy,	G2692 N-DSF καταστροφῇ katastrofe zniszczeniem	G2632 V-AAI-3S κατέκρινεν, katekrinen, potępił,	10
	G5262 N-ASN ὕποδειγμα hypodeigma [jako] przykład	G3195 V-PAP-GPM μελλόντων mellonton mających nastąpić	G764 V-PAN ἀσεβεῖν asebein czyniących bezbożność		G5087 V-RAP-NSM τεθεικώς, tetheikos, umieściwszy,			2:7	G2532 CONJ καὶ kai i
	G1342 A-ASM δίκαιον dikaion sprawiedliwego	G3091 N-PRI Λὼτ Lot Lota	G2669 V-PPP-ASM καταπονούμενον kataponumenon doznający udręki	G5259 PREP ὕπὸ hypo przez	G3588 T-GSF τῆς tes —	G3588 T-GPM τῶν ton —	G113 A-GPM ἀθέσμων athesmon nikczemnych	G1722 PREP ἐν en w	
	G766 N-DSF ἀσελγεία aselgeia rozwiążłości	G391 N-GSF ἀναστροφῆς anastrofes zachowania [ich],	G4506 V-ANI-3S ἐρύσατο,— erysato,— wyratował,	2:8	G990 N-DSN βλέμματι blemmati wzrokiem	G1063 CONJ γάρ gar bowiem	G2532 CONJ καὶ kai i	G189 N-DSF ἀκοῇ akoe słuchem	
	G3588 T-NSM ὁ ho [ten]	G1342 A-NSM δίκαιος dikaios sprawiedliwy	G1460 V-PAP-NSM ἐγκατοικῶν enkatoikon mieszkając	G1722 PREP ἐν en wśród	G846 P-DPM αὐτοῖς autois nich,	G2250 N-ASF ἡμέραν hemeran dzień	G1537 PREP ἐξ eks po	G2250 N-GSF ἡμέρας hemeras dniu	G5590 N-ASF ψυχὴν psychen duszy
	G1342 A-ASF δικαίαν dikaian sprawiedliwej	G459 A-DPN ἀνόμοις anomois bezpawnymi	G2041 N-DPN ἔργοις ergois dziełami	G928 V-IAI-3S ἐβασάνιζεν,— ebasanidzen,— zadawał ból.	2:9	G1492 V-RAI-3S οἶδεν oiden Wie	G2962 N-NSM Κύριος Kyrios Pan		

⁶⁾ W mitologii greckiej, Tartar to głęboka otchłań, która jest używana jako loch męki i cierpienia dla niegodziwych i jako więzienie dla tytanów. Tartar jest miejscem, gdzie według Gorgiasza Platona (ok. 400 p.n.e.) dusze są sądzone po śmierci i gdzie niegodziwi otrzymali boską karę.

⁷⁾ [Jud 1:6](#)

⁸⁾ w znaczeniu "jednego z ośmioosobowej grupy".

⁹⁾ czyli potopu.

¹⁰⁾ [Jud 1:7](#)

¹¹⁾ w znaczeniu "jako pokazanie bezbożnym tego, co ma nastąpić".

G2152 A-APM εὐσεβεῖς eusebeis [jak] pobożnych	G1537 PREP ἐκ ek z	G3986 N-GSM πειρασμοῦ peirazmu próbę	G4506 V-PNN ῥύεσθαι, ryesthai, wyrwać,	G94 A-APM ἀδίκους adikus niesprawiedliwych	G1161 CONJ δὲ de zaś	G1519 PREP εἰς eis na	G2250 N-ASF ἡμέραν hemeran dzień
---	--------------------------------	--	--	--	----------------------------------	-----------------------------------	--

G2920 N-GSF κρίσεως kriseos sądu	G2849 V-PPP-APM κολαζομένους koladzomenus [celem] ukarania	G5083 V-PAN τηρεῖν, terein, zachować,
--	--	---

Nadchodząca kara

2:10	G3122 ADV-S μάλιστα malista najbardziej	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3588 T-APM τοὺς tus [tych]	G3694 ADV ὀπίσω opiso za	G4561 N-GSF σαρκὸς sarkos ciałem	G1722 PREP ἐν en w	G1939 N-DSF ἐπιθυμία epithymia pożądaniu	G3394 N-GSM μιασμοῦ miazmu zepsucia	G4198 V-PNP-APM πορευομένων poreuomenus idących
------	---	----------------------------------	---	--------------------------------------	--	--------------------------------	--	---	---

G2532 CONJ καὶ kai i	G2963 N-GSF κυριότητος kyriotetos władzami	G2706 V-PAP-APM καταφρονοῦντας. katafronuntas. gardzących,	G5113 N-NPM τολμηται, tolmetai, zuchwali,	G829 A-NPM αὐθάδεις, authadeis, samowolni,	G1391 N-APF δόξας doksas [przed] chwałami	G3756 PRT-N οὐ u nie
----------------------------------	--	--	---	--	---	----------------------------------

G5141 V-PAI-3P τρέμουν tremusin drżący	G987 V-PAP-NPM βλασφημοῦντες, blasfemundes, [a] bluźniący,	2:11	G3699 ADV ὅπου hopu gdzie	G32 N-NPM ἄγγελοι angeloi zwiastuni	G2479 N-DSF ἰσχύϊ ischyi siłą	G2532 CONJ καὶ kai i	G1411 N-DSF δυνάμει dynamiei mocą	G3173 A-NPM-C μειζόνες meidzones więksi
--	--	------	---------------------------------------	---	---	----------------------------------	---	---

G1510 V-PAP-NPM ὄντες ontes będąc,	G3756 PRT-N οὐ u nie	G5342 V-PAI-3P φέρουσιν ferusin niosą	G2596 PREP κατ' kat' przeciw	G846 P-GPM αὐτῶν auton nim	G3844 PREP παρὰ para przed	G2962 N-DSM Κυρίῳ Kyrio Panem	G989 A-ASF βλάσφημον blasfemon oczerniającego	G2920 N-ASF κρίσιν. krisin. osądu.
--	----------------------------------	---	--	--	--	---	---	--

2:12	G3778 D-NPM οὗτοι hutoi Ci	G1161 CONJ δέ, de, zaś,	G5613 ADV ὥς hos jak	G249 A-NPN ἄλογα aloga pozbawione rozumu	G2226 N-NPN ζῷα zoa zwierzęta,	G1080 V-RPP-NPN γεγεννημένα gegennemena urodzone	G5446 A-NPN φυσικά fysika z natury	G1519 PREP εἰς eis na
------	--	-------------------------------------	----------------------------------	--	--	--	--	-----------------------------------

G259 N-ASF ἅλωσιν halosin schwytnie	G2532 CONJ καὶ kai i	G5356 N-ASF φθοράν, fthoran, zniszczenie,	G1722 PREP ἐν en w	G3739 R-DPM οἷς hois czym	G50 V-PAI-3P ἀγνοοῦσιν agnousin nie rozumiejąc,	G987 V-PAP-NPM βλασφημοῦντες, blasfemundes, bluźnią,	G1722 PREP ἐν en w
---	----------------------------------	---	--------------------------------	---------------------------------------	---	--	--------------------------------

G3588 T-DSF τῇ te —	G5356 N-DSF φθορᾷ fthora zagładzie	G846 P-GPM αὐτῶν auton ich	G2532 CONJ καὶ kai i	G5351 V-2FPI-3P φθαρήσονται, ftharesontai, zniszczeni będą,	2:13	G91 V-PPP-NPM ἀδικοῦμενοι adikumenoi [w] niegodziwym postępowaniu
---------------------------------	--	--	----------------------------------	---	------	--

G3408 N-ASM μισθὸν misthon [jako] zapłatę	G93 N-GSF ἀδικίας adikias; niesprawiedliwości;	G2237 N-ASF ἡδονήν hedonen [za] przyjemność	G2233 V-PNP-NPM ἡγούμενοι hegumenoi uznając	G3588 T-DSF τὴν ten —	G1722 PREP ἐν en w	G2250 N-DSF ἡμέρα hemera dzień
---	--	---	---	-----------------------------------	--------------------------------	--

G5172 N-ASF τρύφην, tryfen, rozpustę,	G4696 N-NPM σπίλοι spiloi plamy	G2532 CONJ καὶ kai i	G3470 N-NPM μῶμοι momoi hańby	G1792 V-PAP-NPM ἐντρύφωντες entryfontes rozkoszujące się	G1722 PREP ἐν en w	G3588 T-DPF ταῖς tais —	G539 N-DPF ἀπάταις apatais oszustwie	G846 P-GPM αὐτῶν auton ich,
---	---	----------------------------------	---	--	--------------------------------	-------------------------------------	--	---

¹²⁾ [Jud 1:8-10](#)

G4910 V-PNP-NPM συνευωχούμενοι syneuochoumenoi wspólnie uczujący	G4771 P-2DP ὑμῖν, hymin, [z] wami,	2:14 13	G3788 N-APM ὀφθαλμούς ofthalmus oczy	G2192 V-PAP-NPM ἔχοντες echontes mający	G3324 A-APM μεστοὺς mestus pełne	G3428 N-GSF μοιχαλίδος moichalidos cudzołożnicy	G2532 CONJ καὶ kai i	
G180 A-APM ἀκαταπαύστους akatapaustus nienasyconych	G266 N-GSF ἁμαρτίας, hamartias, grzechów,	G1185 V-PAP-NPM δελεάζοντες deleadzontes nęcający	G5590 N-APF ψυχὰς psychas dusze	G793 A-APF ἀστηρίκτους, asteriktus, niestabilne,	G2588 N-ASF καρδῖαν kardian serce	G1128 V-RPP-ASF γεγυμνασμένην gegymnazmenen wyćwiczone		
G4124 N-GSF πλεονεξίας pleoneksias [w] chciwości	G2192 V-PAP-NPM ἔχοντες, echontes, mający,	G2671 N-GSF κατάρας kataras przekleństwa	G5043 N-NPN τέκνα· tekna; dzieci.	2:15	G2641 V-PAP-NPM καταλειπόντες kataleipontes Opuszczając	G2117 A-ASF εὐθείαν eutheian prostą	G3598 N-ASF ὁδὸν hodon drogę	
G4105 V-API-3P ἐπλανήθησαν, eplanethesan, zblądzili,	G1811 V-AAP-NPM ἐξακολουθήσαντες eksakoluthesantes podążawszy	G3588 T-DSF τῇ te —	G3598 N-DSF ὁδῶ hodo drogą	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G903 N-PRI Βαλαὰμ Balaam Balaama	G3588 T-GSM τοῦ tu [syna]	G1007 N-PRI Βεώρ, Beor, Beora,	G3739 R-NSM ὅς hos co
G3408 N-ASM μισθὸν misthon zapłatę	G93 N-GSF ἀδικίας adikias niesprawiedliwości	G25 V-AAI-3S ἠγάπησεν, egapesen, ukochał,	2:16 14	G1649 N-ASF ἐλεγκσιν elenksin naganę	G1161 CONJ δὲ de zaś	G2192 V-2AAI-3S ἔσχεν eschen miał	G2398 A-GSF ιδίας idias [za] swoje	
G3892 N-GSF παρνομίας· paranomas; nieprawości;	G5268 N-NSN ὑποζύγιον hypodzygion juczne bydlę,	G880 A-NSN ἄφωνον afonon nieme,	G1722 PREP ἐν en —	G444 N-GSM ἀνθρώπου anthropu człowieka	G5456 N-DSF φωνῇ fone głosem	G5350 V-ANP-NSN φθεγξάμενον fthenksamenon przemówiwszy,	G2967 V-AAI-3S ἐκώλυσεν ekolysen powstrzymało	
G3588 T-ASF τὴν ten —	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G4396 N-GSM προφήτου profetu proroka	G3913 N-ASF παραφρονίαν. parafronian. szaleństwo.	2:17	G3778 D-NPM οὗτοί hutoi Ci	G1510 V-PAI-3P εἰσιν eisin są	G4077 N-NPF πηγαὶ pegai źródłami	G504 A-NPF ἄνυδροι anydroi bezwodnymi
G2532 CONJ καὶ kai i	G887 N-NPF ὁμίχλαι homichlai mgłą	G5259 PREP ὑπὸ hypo przez	G2978 N-GSF λαίλαπος lailapos burzliwy wiatr	G1643 V-PPP-NPF ἐλαυνόμεναι, elaunomenai, pędzoną,	G3739 R-DPM οἷς hois którym	G3588 T-NSM ὁ ho —	G2217 N-NSM ζόφος zofos mrok	G3588 T-GSN τοῦ tu —
G4655 N-GSN σκότους skotus ciemności	G5083 V-RPI-3S τετήρηται. teteretai. jest strzeżony.	2:18 15	G5246 A-APN ὑπέρογκα hyperonka Nadmiernie	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	G3153 N-GSF ματαιότητος mataiotetos próżności	G5350 V-PDP-NPM φθεγγόμενοι fthengomenoi mówią,	16	
G1185 V-PAI-3P δελεάζουσιν deleadzusin nęcać	G1722 PREP ἐν en przez	G1939 N-DPF ἐπιθυμίαις epithymiais pragnienie	G4561 N-GSF σαρκὸς sarkos ciała	G766 N-DPF ἀσελγείαις aselgeiais nieokiełznane pożądanie	G3588 T-APM τοὺς tus —	G3641 ADV ὀλίγως oligos mało		
G668 V-PAP-APM ἀποφεύγοντας apofeugontas uciekających [od]	G3588 T-APM τοὺς tus [tych]	G1722 PREP ἐν en w	G4106 N-DSF πλάνη plane błądzie	G390 V-PPP-APM ἀναστρεφόμενους, anastrefomenus, odwracających się,	2:19	G1657 N-ASF ἐλευθερίαν eleutherian wolność	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	
G1861 V-PNP-NPM ἐπαγγελλόμενοι, epangellomenoi, ogłaszając,	G846 P-NPM αὐτοὶ autoi sami	G1401 N-NPM δοῦλοι duloi niewolnikami	G5225 V-PAP-NPM ὑπάρχοντες hyparchontes będąc	G3588 T-GSF τῆς tes —	G5356 N-GSF φθορᾶς· fthoras; zniszczenia;	G3739 R-DSM ὃ ho czemu	G1063 CONJ γὰρ gar bowiem	

¹³⁾ [Jud 1:12](#)

¹⁴⁾ [Jud 1:11](#)

¹⁵⁾ [Jud 1:12-13](#)

¹⁶⁾ [Jud 1:16](#)

G5100 X-NSM τις tis kto	G2274 V-RNI-3S ἡττηται, hettetai, jest przewycięzony,	G3778 D-DSM τούτω tuto temu	G1402 V-RPI-3S δεδούλωται. dedulotai. jest uczyniony niewolnikiem.	2:20	G1487 COND εἰ ei Jeśli	G1063 CONJ γάρ gar bowiem			
G668 V-2AAP-NPM ἀποφυγόντες apofygontes uciekłszy	G3588 T-APN τὰ ta [od]	G3393 N-APN μιάσματα miazmata nieczystości	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2889 N-GSM κόσμου kosmu świata	G1722 PREP ἐν en w	G1922 N-DSF ἐπιγνώσει epignosei poznaniu	G3588 T-GSM τοῦ tu —	G2962 N-GSM Κυρίου Kyriu Pana	
G2532 CONJ καὶ kai i	G4990 N-GSM Σωτήρος Soterōs Zbawiciela	G2424 N-GSM Ἰησοῦ Iesou Jezusa	G5547 N-GSM Χριστοῦ, Christou, Pomazańca,	G3778 D-DPN τούτοις tutois te	G1161 CONJ δὲ de zaś	G3825 ADV πάλιν palin znów	G1707 V-2APP-NPM ἐμπλακέντες emplakentes wplątawszy się,		
G2274 V-PNI-3P ἡττώνται, hettontai, przewycięzeni,	G1096 V-2RAI-3S γέγονεν gegonen stało się	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-NPN τὰ ta [te]	G2078 A-NPN-S ἐσχάτα eschata ostatnie	G5501 A-NPN χείρονα cheirōna gorsze	G3588 T-GPN τῶν ton —	G4413 A-GPN-S πρώτων. proton. [od] pierwszych.		
2:21	G2909 A-NSN-C κρείττον kreitton Lepiej	G1063 CONJ γάρ gar bowiem	G1510 V-IAI-3S ἦν en byłoby	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3361 PRT-N μὴ me nie	G1921 V-RAN ἐπεγνώκεναι epegnokenai poznawać	G3588 T-ASF τὴν ten —	G3598 N-ASF ὁδὸν hodon drogi	G3588 T-GSF τῆς tes —
G1343 N-GSF δικαιοσύνης, dikaiosynes, sprawiedliwości,	G2228 PRT ἢ e niż	G1921 V-2AAP-DPM ἐπιγνοῦσιν epignusin poznawszy	G5290 V-AAN ὑποστρέψαι hypostrepsai zawrócić	G1537 PREP ἐκ ek od	G3588 T-GSF τῆς tes —	G3860 V-APP-GSF παραδοθείσης paradotheises wydanego	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im		
G40 A-GSF ἁγίας hagias świętego	G1785 N-GSF ἐντολῆς. entoles. przykazania.	2:22	G4819 V-RAI-3S συμβέβηκεν symbebeken Zdarzyła się	G846 P-DPM αὐτοῖς autois im	G3588 T-ASN τὸ to [ta]	G3588 T-GSF τῆς tes —	G227 A-GSF ἀληθοῦς alethus prawdziwa	G3942 N-GSF παροιμίας, paroimias, przypowieść:	
G2965 N-NSM Κύων Kyon Pies	G1994 V-AAP-NSM ἐπιστρέψας epistrepsas zawrócił	G1909 PREP ἐπὶ epi do	G3588 T-ASN τὸ to —	G2398 A-ASN ἴδιον idion jego	G1829 N-ASN ἐξέραμα ekserama wymiocin	G2532 CONJ καὶ kai a	G5300 N-NSF ῥῆς Hys świnia	G3068 V-AMP-NSF λουσαμένη lusamene która obmyła się	
G1519 PREP εἰς eis do	G2946 N-ASM κυλισμὸν kylismon tarzania się	G1004 N-GSM βορβόρου. borboru. błotem.							

NPI – Nowodworski Grecko-Polski Interlinearny Przekład Pisma Świętego Starego i Nowego Przymierza

Tłumaczenie: Krzysztof Radzinski

Prawa autorskie © 2021 [Kościół Chrześcijan Baptystów w Nowym Dworze Mazowieckim](#).

Udostępnione na licencji [Creative Commons Attribution No Derivatives License 4.0](#).

¹⁷⁾ [Prz 26:11](#)

¹⁸⁾ toczenie, którego efektem jest brud.